

**Ο ΑΓΙΟΣ ΑΝΘΙΜΟΣ ΤΗΣ ΧΙΟΥ (1869 -1960) Του Αριστείδη Γ. Θεοδωρόπουλου,
εκπαιδευτικού**

Η αγιότητα είναι ένα χάρισμα, που δεν έλλειψε από καμιά εποχή και που εξακολουθεί να ανθίζει ακόμα και στη σημερινή εγωκεντρική και τεχνοκρατική εποχή μας, η οποία διακατέχεται από τον άκρατο ευδαιμονισμό και την υπέρμετρη φιληδονία. Έτσι στην πνευματικά αποβιταμινωμένη και κοινωνικά παγερή κοινωνία του 20^{ου} αιώνα, έλαμψαν με την ακτινοβολούσα αγιαστική και θαυματουργική τους χάρη οσιακές μορφές, που λαμπρύνουν το πνευματικό στερέωμα της Εκκλησίας προς δόξα του παναγίου ονόματος του Χριστού μας, του «θαυμαστού εν τοις αγίοις Αυτού».

Ανάμεσα στις πολυάριθμες μορφές μαρτύρων, νεομαρτύρων, οσίων και ιεραρχών, που ανέδειξε η Πρόνοια του Θεού στο ευλογημένο και μωροβόλο νησί της Χίου, ξεχωρίζει ο πολύαθλος ασκητής και θαυματουργός Άγιος Άνθιμος, ο ιδρυτής και κτίτωρ της Ιεράς Μονής της Παναγίας Βοήθειας της Χίου. Ο κατά κόσμον Αργύριος Βαγιάνος γεννήθηκε την 1^η Ιουλίου 1869 στην περιοχή του Αγίου Λουκά των Λιβαδίων της Χίου. Αν και ο νεαρός Αργύριος ήταν απλός και ολιγογράμματος, ήταν προορισμένος από τον Θεό να αναδειχθεί σε σκεύος εκλογής της Θείας Χάριτος και να καταστεί «παιδαγωγός εν Χριστώ».

Οι ευσεβείς γονείς του, Κωνσταντίνος και Αγγελιώ, φρόντισαν να αναθρέψουν χριστιανικά τον Αργύριο, ο οποίος από την βρεφική του ηλικία έβλεπε στον ύπνο του την Υπεραγία Θεοτόκο μέσα σε λάμψη θείου φωτός. Ο θείος έρωτας τον οδήγησε να αρνηθεί τις πρόσκαιρες απολαύσεις και να αναζητήσει τα άφθαρτα και τα αιώνια. Γι' αυτό και ο ένθεος ζήλος τον οδήγησε στη Σκήτη των Αγίων Πατέρων στο Προβάτειο Όρος της Χίου, όπου με την καθοδήγηση του σεβασμίτου Γέροντος Παχωμίου επιδόθηκε στην αδιάλειπτη προσευχή και την απόκτηση της αρετής της ταπεινοφροσύνης. Από τη στιγμή κατά την οποία ο Γέροντας Παχώμιος τον έκειρε μοναχό δίνοντάς του το όνομα Άνθιμος, επιδόθηκε σε ακόμη σκληρότερους πνευματικούς αγώνες, ώστε κατόρθωσε να υπερβεί όλους στην αρετή και τη νήψη. Από την υπέρμετρη όμως άσκηση εξαντλήθηκε και αρρώστησε βαρύντατα με στομαχικούς πόνους. Τότε με την ευλογία του Γέροντός του εγκατέλειψε τη Σκήτη των Αγίων Πατέρων και μετέβη στο πατρικό του σπίτι στην περιοχή του Αγίου Λουκά των Λιβαδίων της Χίου. Εκεί έκτισε ένα μικρό απομονωμένο κελί και αντιμετωπίζοντας την ασθένειά του ως θεία ευλογία, συνέχισε την πνευματική του άθληση, ενώ ταυτόχρονα ασκούσε και την τέχνη του υποδηματοποιού για να ελεεί τους φτωχούς και τους αδυνάτους. Ως στήριγμα και παρηγοριά είχε μέσα στο κελί του τη θαυματουργή εικόνα της Παναγίας της Βοήθειας, ενώ χάρη στην απαστράπτουσα αρετή του δοκιμάστηκε σκληρά από τους πειρασμούς, που όμως δεν κατόρθωσαν να κάμψουν το αγωνιστικό του φρόνημα. Το κελί του είχε

καταστεί ιατρείο ψυχών, αφού πολυάριθμοι πιστοί έβρισκαν την παρηγοριά και την ανακούφιση στα ποικίλα προβλήματα της ζωής. Γι' αυτό και άρχισε να προβάλλεται επίμονα το αίτημα να χειροτονηθεί ιερέας, για να μπορεί να τελεί και το μυστήριο της εξομολογήσεως.

Στην αρχή ο ενάρετος μοναχός Άνθιμος προέβαλλε αντιρρήσεις, αλλά κάτω από το επίμονο αίτημα του ευσεβούς Χιακού λαού δέχθηκε αυτή την ύψιστη τιμή. Το αίτημα όμως απορρίφθηκε από τον τότε Μητροπολίτη Χίου Ιερώνυμο, επειδή ο προτεινόμενος μοναχός ήταν ολιγογράμματος και δεν γνώριζε τη γλώσσα της Εκκλησίας. Τότε η Πρόνοια του Θεού οδήγησε τον μοναχό Άνθιμο στο Αδραμύττιο της Μ. Ασίας, όπου αφού παρακολούθησε μαθήματα αναγνώσεως του Ευαγγελίου, χειροτονήθηκε διάκονος από τον Μητροπολίτη Εφέσου Ιωακείμ και πρεσβύτερος από τον Επίσκοπο Μυρίνης Αλέξανδρο, από τον οποίο έλαβε και το αξίωμα του πνευματικού. Κατά την εις πρεσβύτερον χειροτονία του σημειώθηκαν φαινόμενα, που αποκάλυψαν περίτρανα την ευαρέσκεια του Θεού και τη θεία συγκατάθεση. Σεισμός, αστραπές, βροντές, κατακλυσμαία βροχή και κινήσεις καντηλιών ήταν οι «θεοσημείες ευδοκίας», που έζησαν οι πιστοί κατά τη διάρκεια της χειροτονίας του Αγίου. Μετά από λίγες ημέρες και αφού ο Άγιος Άνθιμος θεράπευσε με τη χάρη του Θεού έναν δαιμονιζόμενο, εγκατέλειψε το Αδραμύττιο και μετέβη στο Άγιο Όρος για να συλλέξει πολύτιμες πνευματικές εμπειρίες.

Το 1912 επέστρεψε στη Χίο και διορίσθηκε εφημέριος στο Λεπροκομείο, το οποίο αναδείχθηκε χάρη στον Άγιο σε πνευματικό κέντρο ψυχικής και σωματικής υγείας για τους λεπρούς. Ο Άγιος Άνθιμος συνέτρωγε μαζί τους στην κοινή τράπεζα και τους επισκεπτόταν στα δωμάτιά τους, προσφέροντας την πατρική του αγάπη και στοργή. Έχοντας μάλιστα εκδιώξει τον φόβο της μόλυνσεως, κοινωνούσε τούς λεπρούς και στη συνέχεια κατέλυε το Σώμα και το Αίμα του Χριστού.

Όμως ο διακαής πόθος και ο οραματισμός του ήταν η ανέγερση μιας μονής για να στεγάσει τις πολυάριθμες μοναχές, που είχαν έρθει το 1914 από τη Μ. Ασία και είχαν συναθροιστεί γύρω του. Η συνέργεια της χάριτος του Θεού φάνηκε, αφού κατάφερε μέσα σε δύο χρόνια (Φεβρουάριος 1928-Μάρτιος 1930) και παρά τις δυσκολίες να ανεγείρει το μοναστήρι της Παναγίας της Βοήθειας, στο οποίο αφιέρωσε τη θαυματουργή εικόνα του κελιού του. Αφού ο Άγιος Άνθιμος προίκισε το μοναστήρι με τις πολύτιμες συμβουλές του και με τις αναρίθμητες θαυματουργίες του, άρχισαν να κάμπτονται οι σωματικές του δυνάμεις. Έτσι στις 15 Φεβρουαρίου 1960 παρέδωσε το πνεύμα του στον Πανάγαθο Θεό. Η είδηση της κοιμήσεως του Αγίου συνεκλόνησε τον Χιακό λαό και πλήθος λαού έσπευσε να ασπασθεί την τιμία σορό του και να παραστεί στην εξόδιο ακολουθία του. Στις 3 Σεπτεμβρίου 1965 πραγματοποιήθηκε η ανακομιδή των ιερών του λειψάνων, τα οποία φυλάσσονται μέχρι σήμερα εντός πολύτιμης λειψανοθήκης στο Καθολικό της Μονής. Στις 14 Αυγούστου 1992 συναριθμήθη επισήμως και με απόφαση του

Οικουμενικού Πατριαρχείου στη χορεία των Αγίων της Ορθοδόξου Εκκλησίας μας, ενώ στις 16 Αυγούστου 1993 εγκαινιάσθηκε ο πρώτος ιερός ναός επ' ονόματί του. Ο περικαλλής αυτός ναός ανεγέρθηκε με δαπάνη της Ιεράς Μονής της Παναγίας Βοήθειας στον χώρο του κατεδαφισθέντος παλαιού κελιού του Αγίου στην περιοχή του Αγίου Λουκά των Λιβαδίων της Χίου.

Είθε ο ένθερμος αντιλήπτορας των πτωχών, των λεπρών και των κατατρεγμένων Άγιος Άνθιμος ο θαυματουργός και πολύαθλος ασκητής, να μας διδάξει και να μας αφυπνίσει πνευματικά με τον ένθεο ζήλο, τη φιλόθεη βιοτή και τις πολύτιμες διδαχές του.